

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

СУЧАСНА СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Домантович В. В.

студент

*Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Науковий керівник: Мінакова Є. В.

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

У науковій літературі поширена думка, що місцеве самоврядування за своєю правовою природою є інститутом парламентської демократії і не може існувати поза нею.

Все, що здійснюється в державах з тоталітарними режимами у сфері управління місцевими справами, можна розглядати лише як форми державно-владної діяльності, націоналізації місцевого життя. У них практично відсутні елементи самоврядування [2].

Хочу зазначити, що ера реформування місцевого самоврядування в Україні, що є синонімом децентралізації, триває вже вісім років.

Децентралізація являється концепцією, відповідно до якої, особи, які є жителями територіальних громад міста, селища, села володіють здатністю через належні органи місцевого самоврядування мати бюджет і розпоряджатися ним з метою вирішення місцевих питань [3].

У цю частину Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» внесено зміни щодо територіальної громади як основного суб'єкта місцевого самоврядування, основного носія його функцій і повноважень.

Крім того, під територією тепер слід розуміти невіддільну територію, в межах якої громада здійснює свої повноваження щодо вирішення питань місцевого значення відповідно до законодавства як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.

У 2015 році прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», який регулює відносини, що виникають

у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст та добровільного вступу до об'єднаних товариств. Процес добровільного об'єднання тривав до 27 травня 2020 року, коли Кабінет Міністрів завершив затвердження перспективних планів для всіх 24 областей України.

12 червня 2020 року уряд затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня. 17 липня 2020 року Верховна Рада прийняла Постанову «Про утворення та ліквідацію районів» № 3650, згідно з нею тепер в Україні 136 замість 490 районів [1].

Зазначу, що внаслідок місцевих виборів в жовтні того ж року утворилися 1 469 територіальних громад.

Щодо надання державних послуг органами місцевого самоврядування, то слід сказати, що прийнятий закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» є дійсно ефективним, що забезпечує доступність державних послуг належної якості, таких як, наприклад реєстрація місця проживання.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що беручи до уваги сучасний суспільно-політичний та соціально-економічний контекст, система місцевого самоврядування потребує детального критичного аналізу з метою формування в умовах децентралізації спроможного місцевого самоврядування, здатного ефективно виконувати весь спектр конкретних завдань. При цьому слід враховувати емпіричний досвід функціонування місцевого самоврядування, історико-культурні традиції держави та окремих регіонів, менталітет суспільства. Визначальним у процесі децентралізації є те, що система місцевого самоврядування має формуватися з урахуванням світового досвіду, але на основі українського середовища та з урахуванням його особливостей. Слід також враховувати, що формування та становлення місцевого самоврядування – це тривалий і складний процес, який вимагає багато зусиль і часу не лише від влади та політиків, а й від усієї спільноти.

Література:

1. Самойленко Л. Я. Демократичні принципи взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2015. № 2(13). С. 181–187.

2. Куйбіда В. С., Білинська М. М., Петроє О. М. Публічне управління: термінологічний словник : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2018. 224 с. URL: http://e-pidruchniki.com/content/1643_Pyblichni_spravi.html (дата звернення: 09.05.2022).

3. Загурська-Антонюк В. Ф. Сучасні тенденції децентралізації державної влади та їх реалізація в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1391> (дата звернення: 09.05.2022).

ОСОБЛИВИЙ СТАТУС МІСТА КИЄВА ТА СЕВАСТОПОЛЯ

Домантович В. В.

студент

*Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Науковий керівник: Мінакова Є. В.

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Перш за все, слід зазначити, що до міст із особливим статусом відноситься особлива категорія міст України, визначена Конституцією України, до якої входять міста Київ та Севастополь.

З розвитком української державності конституційно-правові особливості вищих елементів територіального устрою потребують концептуального перегляду з урахуванням їх посттоталітарних засад [1].

У цьому сенсі особливої актуальності набувають проблеми дослідження шляхів підвищення особливого статусу міста Києва та м. Севастополя як міст, що відіграють ключову роль у системі адміністративно-територіального устрою України.

Особливий статус міста Києва зумовлений функціями, покладеними на нього як столиці України, а Севастополя – на функції, які воно має у зв'язку з розгортанням інфраструктури ВМС України та Чорноморського флоту. РФ на її території, що безпосередньо впливає на специфіку місцевого самоврядування.

Київ є багатофункціональним суб'єктом конституційно-правових відносин [3, с. 28]. Так, можна зробити висновок, що він виконує функції, характерні для всіх міст, зокрема політичні, економічні, соціальні, культурні, екологічні, зовнішньополітичні, зовнішньо-економічні та специфічні столичні функції завдяки статусу, як столиці України, які розширюють і доповнюють каталог загальних функцій міста в усіх сферах міського життя.